

Practical Law:

Rambam, Laws of Torah Study, Chapter 5

(1) Any Torah scholar whose ideas are proper does not speak in the presence of someone who is greater than he is in wisdom, even if he has not learned anything from him. (2) A principal teacher who wants to forego the honor due him in all of the aforementioned areas or any one of them, towards his students or towards one of them, is permitted to do so. But even though he does forego it, the student is obligated to honor him, even at the time that he foregoes it. (3) Just as students are obligated to honor their teacher, so, too, a teacher must respect his students and draw them close to him. The Sages said: "Let your students' honor be as dear to you as your own." And a person must be careful of his students and love them, for they are the sons who benefit him in this world and the next.

הלכה

הרמב"ם הלכות ת"ת פרק ה

א כל תלמיד חכם שדעותיו מכוונות אינו מדבר בפני מי שהוא גדול ממנו בהכמה אף על פי שלא למד ממנו כלום: ב הרב המובהק שרצה למחול על כבודו בכל הדברים האלו או באחד מהן לכל תלמידיו או לאחד מהן הרשות בידו ואף על פי שמחל חייב התלמיד להדרו ואפילו בשעה שמחל: ג כשם שהתלמידים חייבין בכבוד הרב כף הרב צריך לכבד את תלמידיו ולקרובן כף אמרו חכמים יהי כבוד תלמידך חביב עליך כשלה וצריך אדם להזהר בתלמידיו ולא להקבם שהם הבנים המהנים לעולם הזה ולעולם הבא:

VAYEISHEV FOR TUESDAY
TORAH

וישב ליום שלישי
תורה

כיוון בקריאת חמשה פסוקים אלו שהם כנגד ה דמילוי הה דשם ב"ן להשאיר בו הארה מתוספת הנפש משבת שעברה

יא וְיִקְנְאוּ בוֹ אֶתְיוֹ וְאָבִיו שָׁמַר אֶת־הַדָּבָר: יב וַיִּלְכוּ אֶתְיוֹ לְרֵעוֹת אֶת־צֹאן אֲבִיהֶם בְּשֹׁכֵם: יג וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף הֲלוֹא

יא וְיִקְנְאוּ בוֹ אֶתְיוֹ וְאָבִיו שָׁמַר אֶת־הַדָּבָר: יב וַיִּלְכוּ אֶתְיוֹ לְרֵעוֹת אֶת־צֹאן אֲבִיהֶם בְּשֹׁכֵם: יג וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף הֲלוֹא

(11) His brothers were jealous of him, but his father waited for the matter [to transpire]. (12) Now, his brothers went to pasture [while] their father's flock [was] in Shekhem. (13) And Yisrael said to Yosef: are not your brothers pasturing

RASHI

רש"י

(11) שמר את הדבר — [literally, "he kept the matter." The meaning here is:] Yaakov awaited, looking expectantly for the matter to transpire. Similarly (Isaiah 26:2), "that await the faithfulness;" and likewise (Job 14:16), "לא תשמר על חטאתי, [meaning:] "You do not await [my sin]." (12) לרעות את צאן אביהם בשכם] — Dots are placed over [the letters of the word] את here [whereby the Torah indicates that the verse is read as if without that word,

(יא) שמר את-הדבר. היה ממתין ומצפה מתי יבא, וכן: שמר אֲמָנִים, וכן: לא-תשמר על-חטאתי, לא תמתין: (יב) לרעות את-צאן. נקוד על את, שלא

ישראל ליוסף הלא אחיך רען
בשכם אתא ואשלחנך לתהון
ואמר ליה הא אנא: יד ואמר
ליה אזיל כען חזי ית שלמא
דאחורף וית שלמא דענא
ואתבני פתגמא ושלחיה
ממישר חברון ואתא לשכם:

אֲחִיךָ רָעִים בְּשִׁכְם לָכֵה וְאֶשְׁלַחְךָ אֵלֵיהֶם
וַיֹּאמֶר לוֹ הַגִּנִּי: יד וַיֹּאמֶר לוֹ לֶךְ-נָא רְאֵה
אֶת-שְׁלֹם אֲחִיךָ וְאֶת-שְׁלֹם הַצֶּאֱן
וְהַשְׁבֵּנִי דָבָר וַיִּשְׁלַחְהוּ מֵעֵמֶק חֶבְרוֹן וַיָּבֹא

in Shekhem? Come, I shall send you to them. And he said to him: Here I am. (14) And he said to him: Please — go and see how your brothers are and how the flock is, and then bring me back word. So he sent him from the depth of

RASHI

namely,] that the brothers [did not go to pasture the animals, but rather, they] went only to “pasture” themselves [i.e., to indulge in food and drink for themselves, and this act initialized the whole sequence of events that subsequently transpired] (Bereishit Rabbah 84:13). (13) **Here I am** — [This is] an expression of humility and eagerness [to fulfill that which is requested of the person (see Genesis 22:1 and Rashi there). Thus,

Scripture is telling us here, that] Yosef readied himself to [fulfill] his father's command [to join his brothers], even though he knew that his brothers hated him (Bereishit Rabbah 84:13). (14) **From the depth of Chevron** — But is Chevron not situated on a mountain?! [For indeed, we see that] Scripture states (Numbers 13:21-22), “[They ascended and spied out the land ...] They ascended in the south and he came to Chevron” [where the repetition of “ascended” here, indicates that besides the general geographic ascent from the south, there is an ascent up a mountain to Chevron itself. Thus in our verse, the word “depth” figuratively refers to Yaakov sending Yosef] from the profundity (עמק) of wisdom of that righteous one [Avraham,] who was buried in Chevron — [i.e., Yosef's being sent out from his father's home now, represented the beginning of] the fulfillment of that which was stated to Avraham [in the Covenant] Between the Pieces (Genesis 15:13), “your offspring will be strangers [in a land that is not theirs].” (Bereishit Rabbah 84:13; Sotah 11a) **And he came to Shekhem** — [This seemingly superfluous mention of Shekhem, is as if telling us: The infamous Shekhem —] that place which was predisposed to calamity. It was there that the tribes acted wrongfully [by plotting to kill Yosef and by their eventually selling him as a slave]; it was there that Dinah was violated (see Chapter 34 above); and it was there that the kingdom of the house of David became divided, as the verse says (II Chronicles 10:1), “Rechav'am went to Shekhem” [and there, began the rift between the kingdom of the house of Israel and the kingdom of the house of David (see also I Kings Chapter 12)] (Tanchuma Vayeishev 2).

רש"י

הלכו אלא לרעות את עצמן: (יג) הגני. לשון ענוה וזריזות, נודרו למצות אביו, ואף על פי שהיה יודע באחיו ששונאין אותו: (יד) מעמק חברון. והלא חברון בהר, שנאמר: ויעלו בגג ויבא עד חברון אלא: מעצה עמקה של אותו צדיק הקבור בחברון, לקיים מה שנאמר לאברהם בין הבתרים: כי-גר יהיה זרעך: ויבא שכמה. מקום מוכן לפרענות: שם קלקלו השבטים, שם ענו את דינה, שם נחלקה מלכות בית דוד, שנאמר: וילך רחבעם שכמה:

טו וְאֶשְׁכַּחֲיָהּ גְבֵרָא וְהָא תְּעִי
בְּחַקְלָא וּשְׂאֵלֶיָּהּ גְבֵרָא
לְמִימַר מָה אַתְּ בְּעִי:

שְׂכֵמָה: טו וַיִּמְצָאֵהוּ אִישׁ וְהִנֵּה תַעֲנֶה בַשָּׂדֶה
וַיִּשְׂאֵלֵהוּ הָאִישׁ לֵאמֹר מַה־תִּבְקֶשׁ:

Chevron, and he came to Shekhem. (15) A man found him and behold! — he was straying in the field. The man asked him, saying, What are you seeking?

RASHI

רש"י

(15) **A man found him** — [Our Rabbis teach us that the "man" here was actually an angel, specifically, the angel] Gavri-eil, [of whom] the verse says (Daniel 9:21), "the man Gavri-eil" (Tanchuma Vayeishev 2).

PROPHETS Amos 2-3

נביאים עמוס פרק ב-ג

(טז) וּדְתַקִּיף לְבִיָּהּ בְּגַבְרִיאַ
עֲרִטִילָא דְלֹא זִין יַעְרוֹק
בְּיוֹמָא הַהוּא אָמַר יְהוָה:
(א) קָבִילוּ יַת פִּתְגָמָא הַדִּין דִּי
גִזְרִי עֲלֵיכוֹן בֵּית יִשְׂרָאֵל עַל
כָּל זְרַעֵיתָא דְאַסְקִית מֵאַרְעָא
דְּמִצְרַיִם לְמִימַר: (ב) לְחוּד
בְּכוֹן אֲתַרְעֵתִי מִכָּל זְרַעֵית
אַרְעָא עַל כֵּן אֲסַעַר עֲלֵיכוֹן יַת
כָּל חוֹבֵיכוֹן: (ג) הִיִּחְכוֹן תַּרְיִן

טז וְאִמְיִן לְבוֹ בַּגְּבוּרִים עָרוֹם יָנוֹס בְּיוֹם־הַהוּא
נְאֻם יְדוּהַ: א שְׁמַעוּ אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבֶּר
יְדוּהַ עֲלֵיכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל כָּל־הַמְּשַׁפְּחָה אֲשֶׁר
הֶעֱלִיתִי מֵאַרְץ מִצְרַיִם לֵאמֹר: ב רַק אַתְּכֶם יִדְעֵתִי
מִכָּל מְשַׁפְּחוֹת הָאָדָמָה עַל־כֵּן אֶפְקֹד עֲלֵיכֶם אֶת־
כָּל־עוֹנְוֹתֵיכֶם: ג הִילְכוּ שָׁנִים יַחְדוֹ בְּלַתִּי אִם־

(16) And the stout-hearted among the mighty shall flee naked on that day, says the Lord. **3** (1) Harken to this word which the Lord spoke about you, O Children of Israel, about the entire family which I brought up from the land of Egypt, saying: (2) Only you did I love above all the families of the earth; therefore, I will visit upon you all your iniquities. (3) Will two walk together

RASHI

רש"י

(2) **Did I love** — I loved you, but you rebelled against Me, therefore ... (3) **Will two walk together, etc.** — You say to the prophets, "Do not prophesy anything" — do the prophets prophesy on their own unless they were commanded? **Unless they have agreed** — Made an appointment. (4) **Will a lion roar in the forest** — if it has not taken prey?

נועדו: ה הִישָׁאג אַרְיָה בְּיַעַר וְטָרַף אֵין לוֹ הֵיתֵן
כְּפִיר קוֹלוֹ מִמַּעַנְתּוֹ בְּלִתי אִם־לְכָד:

כַּחֲדָא אֱלֵהִין אִם אוֹדְמָנוּ:
(ד) הִינְהוּם אַרְיָא בְּחוֹרְשָׁא
וְצִידָא לִית לֵיהּ הִקְרִים בְּר
אַרְיִין קָלִיָּה מְבַרְבוּעַתִּיהּ

אֱלֵהִין אִם אַחַד:

unless they have agreed? (4) Will a lion roar in the forest if he has no prey? Will a young lion let out a cry from his den unless he has taken something?

RASHI

רש"י

Will a young lion let out a cry — unless he has caught something? הֵיתֵן כְּפִיר קוֹלוֹ. בְּלִתי אִם לְכָד מָה:

Writings Mishlei 8

כתובים משלי פרק ח

יז אֲנִי אֱהַבְיָהּ (קרי אהבי) אֶהֱבֶה וּמִשְׁחִירֵי יִמְצְאוּנִי:
יח עֲשֶׂר־וְכֹבֹד אֶתִּי הוֹן עֲתֶק וְצַדִּיקָהּ: יט טוֹב פְּרִי
מִחֲרוֹץ וּמִפֶּז וּתְבוֹאֲתִי מִכֶּסֶף נִבְחָר: כ באַרְחֶה־
צַדִּיקָהּ אֶהְלֵךְ בְּתוֹךְ נְתִיבוֹת מִשְׁפָּט: כא לְהִנְחִיל
אֶהְבִּי | יֵשׁ וְאַצְרִיתֵיהֶם אִמְלָא:

יז אֲנָא רַחֲמָא רַחֲמֵי וְאַלִּין
דְּמִקְדָּמִין לִי יִשְׁכַּחֲנִנִי:
יח עֲתָרָא וִיקְרָא דִּילִי מְמוֹנָא
וּמְזִלָּא וְצַדִּיקָתָא: יט טְבִין פְּרִי
מִן דְּהָבָא סְנִינָא וּמִן דְּהָבָא
אוֹבְרִיזִין וְעֵלְלִיתִי מִן סְנִיָּא
גְּבִיָּא: כ באַרְחֲתָא דְּצַדִּיקָתָא

מְהֻלְכָא אֲנָא בְּגוֹ שְׁבִילֵי דְּדִינָא: כא דְּאוֹרִית לְרַחֲמֵי שְׁנִיָּא סְגִיָּתָא וְסִימָתְהוֹן אִמְלָא:

(17) [Wisdom says] I will love those who love me, and those who seek me eagerly will find me. (18) Riches and honor are with me, powerful wealth and charity. (19) My fruit is better than gold, than fine gold, and my produce [is better] than choice silver. (20) In the way of righteousness I will go, in the midst of the paths of justice. (21) There is substance to give inheritance to those who love me, and I will fill their treasuries.

RASHI

רש"י

(17) Those who love me — [האוהבי] — אֶתִּי (יז) אֱהַבְיָהּ. שֶׁל תוֹרָה: (כא) לְהִנְחִיל אֶהְבִּי יֵשׁ. אֶתִּי
those who love her, i.e.] the Torah. (21) To
גְּבִיָּא רַבָּה:

— There is with me a great inheritance.

Mishnah Yevamot, chapter 9

משנה יבמות פרק ט

א יש מתרות לבְעֻלָּתָהּ וְאִסּוּרוֹת לְיִבְמֵיהֶן, מִתְרוֹת
רַבְּנָא עוֹבְדֵיהּ מִבְּרִטְנֹרָא

א יש מותרות. כהן הדיוט שנשא אלמנה. והוא הדין בתולה, שהרי כשמת נעשית אלמנה. ונקט אלמנה משום

to their husbands and forbidden [in marriage] to their levirs [if their husbands died without issue when, in ordinary cases, it is the duty of the levir to marry his deceased brother's widow], others are permitted [in marriage] to their levirs and forbidden [in marriage] to their husbands; others are both permitted to both the former and the latter, while others are forbidden to the former, as well as to the latter. In the following cases these [women] are permitted to their husbands and forbidden to their levirs: if a common *Kohen* married a widow [or a virgin as well] who had a brother who was the High Priest; if a *chahal* married a woman of legitimate status [eligible to marry a *Kohen*] had a brother of legitimate status [of pure priestly stock]; if an Israelite married the daughter of an Israelite and had a brother a *mamzer*, or if a *mamzer* who

married a *mamzeret* had a brother an Israelite; [in all these cases the women] are permitted [in marriage] to their husbands and forbidden [in marriage] to their levirs. (2) The following are permitted [in marriage] to their levirs and forbidden [in marriage] to their husbands: if a High Priest betrothed a widow [but did not marry her; if marriage took place, the woman would, in consequence, be ineligible to marry even a common *Kohen*] had a brother, a common *Kohen*; if one of legitimate status [of pure priestly stock], married a *chalah* who had a brother a *chahal*; if an Israelite married a *mamzeret* and had a brother a *mamzer*; or if a *mamzer* married the daughter of an Israelite and he had a brother an Israelite; [in all these cases the women] are permitted to their levirs, yet forbidden to their husbands. The following are forbidden [in marriage] to both the former and the latter: if a High Priest married a widow and who also had a brother a High Priest; or if a common *Kohen* of legitimate status [of pure priestly stock] married a *chalah* and had a brother of legitimate status [of pure priestly stock]; or if an Israelite married a *mamzeret* and had a brother an Israelite; or if a *mamzer* married the daughter of an Israelite and had a brother a *mamzer*; [in all these cases the women] are forbidden [in marriage] both to the former [i.e., her husband] and the latter [i.e., the levir]. All other women are permitted [in marriage] both to their husbands and to their levirs. (3) [Regarding] relatives of the second grade, [who are forbidden] by the ordinances of the Scribes — a woman who is of second-grade relative to the husband but not of second-grade relative to the levir [e.g., the woman was the husband's maternal grandmother and the levir was his paternal, but not his maternal brother; she] is forbidden to the husband and permitted

ליבמיהן ואסורות לבעליהן, מתרות לאלו ולא, ואסורות לאלו ולא, ואלו מתרות לבעליהן ואסורות ליבמיהן, כהן הדיוש שנשא את האלמנה ויש לו אח כהן גדול, חלל שנשא כשרה ויש לו אח כשר, ישראל שנשא בת ישראל ויש לו אח ממזר, ממזר שנשא ממזרת ויש לו אח ישראל, מתרות לבעליהן ואסורות ליבמיהן: ב ואלו מתרות ליבמיהן ואסורות לבעליהן, כהן גדול שקדש את האלמנה ויש לו אח כהן הדיוש, כשר שנשא חללה ויש לו אח חלל, ישראל שנשא ממזרת ויש לו אח ממזר, ממזר שנשא בת ישראל ויש לו אח ישראל, מתרות ליבמיהן ואסורות לבעליהן. אסורות לאלו ולא, כהן גדול שנשא את האלמנה ויש לו אח כהן גדול או כהן הדיוש, כשר שנשא חללה ויש לו אח כשר, ישראל שנשא בת ישראל ויש לו אח ממזר, ממזר שנשא בת ישראל ויש לו אח ממזר, אסורות לאלו ולא. ושאר כל הנשים מתרות לבעליהן וליבמיהן: ג שניות מדברי סופרים, שניה לבעל ולא שניה ליבם, אסורה לבעל ומתרת ליבם.

רבנו עובדיה מברטנורא

דבעי למיתני סיפא כהן גדול שנשא אלמנה: ב כהן גדול שקדש את האלמנה. אבל נשאה נתחללה בביאתו

to the levir; a [woman who is of] second-grade relative to the levir but not of second-grade relative to the husband, is forbidden to the levir and permitted to the husband; [while one who is of] second-grade relative to both one and the other is forbidden to one, as well as to the other. She cannot claim either the [principal] *ketubah* [i.e., the one hundred, or two hundred for a virgin, excluding however, the *tosfot ketubah* he added], or the usufruct [which the husband had consumed], nor maintenance nor [the damage to] her worn objects [which she brought to her husband at their marriage, and which he used until they were worn out]. Should a child [be born, he] is eligible [for the priesthood]; but the husband must be compelled to divorce her. A widow, however, who was married to a High Priest; a divorcee or *chalutzah* who was married to a common *Kohen*; a *mamzeret* or a *netinah* who was married to an Israelite; or the daughter of an Israelite who was married to a *natin* or a *mamzer* is entitled to her *ketubah* [Those relationships forbidden by the Scribes have greater punitive stringencies than relationships forbidden Biblically, as an added deterrent to such relationships.] (4) The daughter of an Israelite who was betrothed to a *Kohen*, [or] became pregnant by a *Kohen*, [or] was

שְׁנֵייהָ לַיָּבִים וְלֹא שְׁנֵייהָ לַבְּעַל, אֲסוּרָה לַיָּבִים וּמִתְּרַת לַבְּעַל. שְׁנֵייהָ לְזֶה וְלְזֶה, אֲסוּרָה לְזֶה וְלְזֶה. אֵין לָהּ לֹא כְּתוּבָה, וְלֹא פְרוּת, וְלֹא מְזוּנוּת, וְלֹא בְּלָאוֹת, וְהַנְּלֹד כְּשֶׁר וְכַפִּין אוֹתוֹ לְהוֹצִיא. אֲלֻמְנָה לְכַהֵן גְּדוֹל, גְּרוּשָׁה וְחַלוּצָה לְכַהֵן הַדְּיוּט, מִמְּזוּרָת וּנְתִינָה לְיִשְׂרָאֵל, בֵּת יִשְׂרָאֵל לְנִתְיָן וְלַמְּזוּר, יֵשׁ לָהֶן כְּתוּבָה: דַּ בֵּת יִשְׂרָאֵל

רבנו עובדיה מברטנורא

ואסורה לבעל וליבם: ג שניה לבעל ולא שניה ליבם. אם אמו של בעל ולא של יבם, כגון אחים מן האב ולא מן האם: אין לה כתובה. מנה ומאתים שהם עיקר כתובה הוא דלית לה לשניה, אבל תוספת יש לה: ולא פירות. אין משלם לה פירות נכסי מלוג שאכל שלה, ואע"ג דפירות תקינו רבנן תחת פרקונה וזו אין חייב לפדותה דלא קרינן בה ואתבינן לי לאינתו ולפיכך היה ראוי שישלם לה מה שאכל מפירות נכסי מלוג שלה, אפילו הכי קנסוה רבנן דלא תגבי מיניה פירות שאכל בתנאי כתובה, כי היכי דקנסוה דלא תגבי מיניה עיקר כתובה, דתנאי כתובה ככתובה דמי: ולא מזונות. אין צריך לומר שאינו חייב לזון אותה בעודה תחתיו, דהא בעמוד והוצא קאי, אלא אפילו הלך למדינת הים ולותה ואכלה לא משלם, דאילו באשה כשרה אם לותה ואכלה חייב הבעל לשלם, שהמלוה תובע אותה מה שהלוה לה והיא תובעת לבעלה, דדוקא במי שפרנסה שלא בדרך הלואה אמרינן בכתובות הלכה כחנן דאמר מי שהלך למדינת הים ועמד אחד ופרנס את אשתו הניח מעותיו על קרן הצבי דבין שבשביל בעלה פרנסה ולא הלוה לה כלום למאן קא תבע, היא לא לותה והבעל לא ביקש ממנו שיפרנסה הלכך מצוה הוא דעבד, אבל אם הלוה לה, חייב הבעל לשלם אם היא כשרה, ואם היא מן השניות אינו חייב לשלם: ולא בלאות. אם נשתמש הבעל בנכסי מלוג שלה עד שבלו אינו חייב לשלם, דסד"א הואיל ואין לה כתובה אם אכל הבעל נכסי מלוג שלה חייב לשלם מה שאבד ובלה מהם, קמ"ל דקנסוה רבנן שלא ישלם הבעל הבלאות. אבל מה שימצא מהן קיימים נוטלין: אלמנה לכהן גדול וכו'.

יש להן כתובה ופירות דמשלם להן הבעל פירות שאכל מנכסי מלוג שלהן. ומזונות יש להן שניזונות מנכסיו, ודוקא לאחר מיתה, אבל בחייו אין כופין אותו לזונן, דהא קיימי עליה בעמוד והוצא. ואם לותה אחת מהן למזונותיה בחיי בעלה, אין חייב הבעל לשלם למלוה. ובלאות נמי יש להן, שחייב להחזיר מה שבלה ואבד מנכסי מלוג שלהן. והני מיילי כשהכיר בהן, אבל לא הכיר בהן אין להן לא כתובה ולא פירות ולא מזונות ולא בלאות, אבל יש להן תוספת ובלאות דאיתנהו בעיניהו. והאי דשניות אין להן כתובה ולא פירות ולא מזונות ולא בלאות ואלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט וכו' יש להן כתובה ופירות ומזונות ובלאות, לפי שהללו מדברי סופרים וצריכים חזוק, והללו מדברי תורה ואין צריכים חזוק. ובפרק אלו הן הלוקין מוכח דחלוצה לכהן גדול דאורייתא היא. ואע"ג דחלוצה לכהן

awaiting the decision of a levir who was a *Kohen*; and, similarly, the daughter of a *Kohen* [who stood in such relationship] to an Israelite, may not eat *terumah* (see Mishnah portion for Tuesday, Parshat Vayetztei, Mishnah 4). The daughter of an Israelite who was betrothed to a levite, [or] was pregnant by a levite, [or] was awaiting the decision of a levir who was a levite; and, similarly, the daughter of a levite [who stood in such relationship to an Israelite] may not eat *ma'aser* [which is the due of the levites — see Numbers 18:24]. The daughter of a levite who was betrothed to a *Kohen*, [or] was pregnant by a *Kohen*, [or] was awaiting the decision of a levir who was a *Kohen*; and, similarly, the daughter of a *Kohen* [who stood in such relationship] to a levite, may eat neither *terumah* nor *ma'aser*. (5) The daughter of an Israelite who was married to a *Kohen* may eat *terumah*. If he died and she has a son by him, she may continue to eat *terumah*. If she was [subsequently, after having had a child from the *Kohen*] married to a levite, she may eat *ma'aser* [but not *terumah*. Her priestly status is lost]. If the latter died and she had a son by him, she may continue to eat *ma'aser*. If she was [subsequently,] married to an Israelite, she may eat neither *terumah* nor *ma'aser*. If her son by the Israelite died, she may again eat *ma'aser*. If her son by the levite died, she may again eat *terumah*. If her son by the *Kohen* died, she may eat neither *terumah* nor *ma'aser*. (6) The daughter of a *Kohen* who was married to an Israelite may not eat *terumah* [she loses, through her marriage, the right she enjoyed as the daughter of a *Kohen* while she was still unmarried]. If he died and she had a son by him, she may not eat *terumah*. If she was [subsequently,] married to a levite, she may eat *ma'aser*. If the latter died and she had a son by him, she may

מֵאֲרֶסֶת לַכֹּהֵן, מֵעֶבְרַת מִכֶּהֵן, שׁוֹמֵרֶת יָבֵם לַכֹּהֵן, וְכֵן בַּת כֹּהֵן לְיִשְׂרָאֵל, לֹא תֹאכַל בְּתֵרוּמָה. בַּת יִשְׂרָאֵל מֵאֲרֶסֶת לְלוֹי, מֵעֶבְרַת מְלוֹי, שׁוֹמֵרֶת יָבֵם לְלוֹי, וְכֵן בַּת לְלוֹי לְיִשְׂרָאֵל, לֹא תֹאכַל בְּמַעֲשֵׂר. בַּת לְלוֹי מֵאֲרֶסֶת לַכֹּהֵן, מֵעֶבְרַת מִכֶּהֵן, שׁוֹמֵרֶת יָבֵם לַכֹּהֵן, וְכֵן בַּת כֹּהֵן לְלוֹי, לֹא תֹאכַל לֹא בְּתֵרוּמָה וְלֹא בְּמַעֲשֵׂר: הַ בַּת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּסְתְּ לַכֹּהֵן, תֹּאכַל בְּתֵרוּמָה. מֵת, וְלֹהּ הַיִּמְנוּ בֶּן, תֹּאכַל בְּתֵרוּמָה. נִסְתְּ לְלוֹי תֹאכַל בְּמַעֲשֵׂר. מֵת, וְלֹהּ הַיִּמְנוּ בֶּן, תֹּאכַל לֹא בְּתֵרוּמָה, וְלֹא בְּמַעֲשֵׂר. נִסְתְּ לְיִשְׂרָאֵל, לֹא תֹאכַל לֹא בְּתֵרוּמָה, וְלֹא בְּמַעֲשֵׂר. מֵת, וְלֹהּ הַיִּמְנוּ בֶּן, לֹא תֹאכַל לֹא בְּתֵרוּמָה וְלֹא בְּמַעֲשֵׂר. מֵת בְּנֵהּ מִיִּשְׂרָאֵל, תֹּאכַל בְּמַעֲשֵׂר. מֵת בְּנֵהּ מְלוֹי, תֹּאכַל בְּתֵרוּמָה. מֵת בְּנֵהּ מִכֶּהֵן, לֹא תֹאכַל לֹא בְּתֵרוּמָה וְלֹא בְּמַעֲשֵׂר: וַ בַּת כֹּהֵן שֶׁנִּשְׂאֵת לְיִשְׂרָאֵל, לֹא תֹאכַל בְּתֵרוּמָה. מֵת וְלֹהּ הַיִּמְנוּ בֶּן, לֹא תֹאכַל בְּתֵרוּמָה. נִשְׂאֵת לְלוֹי, תֹּאכַל בְּמַעֲשֵׂר. מֵת, וְלֹהּ הַיִּמְנוּ בֶּן, תֹּאכַל בְּמַעֲשֵׂר. נִשְׂאֵת

רבנו עובדיה מברטנורא

הדייט היא מדברי סופרים, עשאה כשל תורה לדין זה: **ד לא תאכל בתרומה**. כדתנן בפרק אלמנה לכהן גדול, העובר והיבם והאירוסין פוסלין ולא מאכילין: **לא תאכל במעשר**. כולה מתניתין ר"מ היא דאמר מעשר ראשון אסור לזרים, ואינה הלכה: **בת כהן ללוי לא תאכל לא בתרומה ולא במעשר**. הכי קאמר, אין חולקין תרומה ולא מעשר בבית הגרנות לא לבת כהן ולא לבת לוי, גזירה משום גרושה בת ישראל שהיא אסורה לאכול במעשר, ואם חזקה לאשה מעשר בבית הגרנות יבואו לחלוק לבת ישראל אחר שנתגרשה מלוי שאין הכל יודעין שבשביל בעלה היו מחלקין לה, לפיכך גזר ר"מ שלא תחלוק אשה בבית הגרנות אפילו בת כהן ובת לוי. והא דתנן בת לוי המאורסת לכהן וכו' לא תאכל לא בתרומה ולא במעשר, הוא הדין אפילו נשואה, ומשום רישא דתני בת ישראל המאורסת לכהן דהתם דוקא מאורסת שאם היתה נשואה תאכל, תנא נמי בסיפא גבי בת לוי מאורסת: **ה מת ולה ממנו בן תאכל בתרומה**. דכתיב (ויקרא כ"ג) ויליד ביתו הם יאכלו בלחמו, קרי ביה יאכילו. וכל זמן שבנה קיים מאכילה בתרומה: **נשאת ללוי**. אחר שילדה מכהן אוכלת במעשר ולא בתרומה, ואף על גב דיש לה בן מכהן, דהורא הואי לה זרה: **מת ולה ממנו בן אוכלת במעשר**. בשביל בנה מלוי, אבל לא בתרומה בשביל בנה מכהן, שהרי יש לה זרע מן הזר:

[continue to] eat *ma'aser*. If she [subsequently] was married to a *Kohen*, she may eat *terumah*. If the latter died and she had a son by him, she may [continue to] eat *terumah*. If her son by the *Kohen* died, she may not eat *terumah*. If her son by the levite died, she may not eat *ma'aser*. If her son by the Israelite died, she returns to the house of her father [and may now again eat *terumah*]; and it is concerning such a woman that it was said, “[And if that daughter of a priest becomes widowed or divorced (from her non-priest husband) and she has no offspring —] she may go back to her father's household as in her youth [and] eat of her father's food.” (Leviticus 22:13)

לכהן, תאכל בתרומה. מת, וְלֵהּ הִימָנוּ בֵן, תֹּאכַל בתרומה. מת בְּנָהּ מִכֹּהֵן, לֹא תֹאכַל בתרומה. מֵת בְּנָהּ מִלֵּוִי, לֹא תֹאכַל בַּמַּעֲשֵׂר. מֵת בְּנָהּ מִיִּשְׂרָאֵל, חוֹזֶרֶת לְבֵית אָבִיהָ. וְעַל זֶה נֶאֱמַר, (ויקרא כב) וְשָׁבָה אֶל בֵּית אָבִיהָ כַּנְּעוּרֶיהָ מִלְּחָם אָבִיהָ תֹאכַל:

Gemara Yevamot 21a

גמרא יבמות דף כ"א ע"א

Rava said: Where in the Torah may an allusion be found to [the prohibition] of [incestual] relations in the second degree? It is said, “For the men of the land that preceded you did all these abominations” [Leviticus 18:27, dealing with incest]; the expression “these” [*ha'el*] implied grave abominations, from which it may be inferred that there are milder ones. And what are these? The cases of incest of the second degree. What proof is there that “these” [*ha'el*] is an expression of severity? Because it is written in the Scriptures, “And the mighty [*eilei*, which is analogous to *ha'el*] of the land he took away” [Ezekiel 17:13, describing the serious and grave position of Yehudah]. May it be assumed that this view [of Rava] differs from that of Rabbi Levi? For Rabbi Levi said: The punishments for [false] measures are more rigorous than those for [marrying] forbidden relatives; for in the latter case the word used is *el* [*ha'el*] but in the former *eleh* [Deuteronomy 25:16; this implies that the sin of incest is of a milder nature]. *El* implies rigor, but *eleh* implies greater rigor than *el*. [*El* and *eleh* have the same meaning, but the additional *eh* at the end of the latter is taken to imply additional punishment.] Is not *eleh* written also in connection with forbidden relatives [Leviticus 18:26, *ha'eleh*]? That [*eleh* has been written] to exclude [the sin of false] measures from the penalty of *karet*. [Since the expression of abomination has been applied in the Torah to both false measures and forbidden relations, it might have been assumed that the sin of the former is, like the latter, subject to *karet*. Hence the need for the excluding word.] In what respect, then [if the penalty of *karet* is inflicted for the sin of incest only and not for that of false measures], are they [the punishments for false measures] more rigorous? In the case of the former [incest, so long as there was no offspring], repentance is possible; in that of the latter [false measures], repentance is impossible. [A person cannot by mere repentance make amends for robbing. The

אמר רבא רמזו לשנניות מן התורה מנין שנאמר (ויקרא י"ח) כי את כל התועבות האל עשו אנשי הארץ. האל קשות מכלל דאיכא רכות ומאי גינהו שניות ומאי משמע דהאל לישנא דקשה הוא דכתיב (יחזקאל י"ז) ואת אילי הארץ לקח. לימא פליגא דרבי לוי דאמר רבי לוי קשה עונשן של מדות יותר מעונשן של עריות. שזה נאמר בהן אל וזה נאמר בהן אלה אל קשה ואלה קשה מאל. גבי עריות נמי הא כתיב אלה. ההוא למעוטי מדות מפרת אלא מאי חומרייהו הני אפשר בתשובה והני לא אפשר בתשובה. רב יהודה

return of the things robbed must precede penitence. In the case of false measures, it is practically impossible to trace all the individual members of the public who were defrauded.] Rabbi Yehudah said: It [an allusion to the prohibition of relations in the second degree] may be derived from the following: “Yes, he pondered, and sought out, and set in order many proverbs,” (Ecclesiastes 12:9) regarding which Ulla said in the name of Rabbi Elazar: Before Shlomoh appeared, the Torah was like a basket without handles; when Shlomoh came he affixed handles to it [by which the basket may be held, so that it will not fall; similarly, the

second-degree restrictions prevent incest]. Rabbi Oshaya said: It [an allusion to the prohibition of relations in the second degree] may be derived from the following: “Avoid it, pass not by it; turn from it, and pass on” [Proverbs 4:15; an allusion to the Torah. One must add restrictions to its precepts, such as those of second-degree incest, in order to keep away from any possible infringement of its original precepts]. Rabbi Ashi said: The interpretation of Rabbi Oshaya's is comparable to a man who guards an orchard. If he guards it from without, all of it is protected. If, however, he guards in from within, only that section in front of him is protected but that which is behind him is not protected. This statement of Rabbi Ashi, however, is mere fiction. There [the orchard], the section in front of him, at least, is protected; while here, were it not for the prohibition of incest of the second degree, one would have encroached upon the very domain of incest. Rav Kahana said, It may be derived from here: “So observe My charge” [Leviticus 18:30, dealing with incest] — provide a protection to My protection [i.e., add restrictive measures to safeguard my original precepts]. Abbaye said to Rabbi Yosef: This [Rabbi Kahana's text] surely is Torah law! [Why then is this class of incest described as of the second degree?] It is from the Torah, but the Rabbis have expounded it. [Therefore it is a second degree restriction.] [Objection:] All the Torah, surely, was expounded by the Rabbis [and yet no one would describe those laws as of the second degree]! [Response:] But [the fact is that the prohibition of incest of the second degree] is Rabbinical, while the Scriptural text is [adduced as] a mere *asmakhta*.

זוהר וישב דף קפ"ו ע"א

תא חזי ההוא גופא מה בתיב (ישעיה נג) וי' חפץ דכאז החלי אם תשים אשם נפשו יראה זרע יאריך ימים וחפץ יי בידו יצלה. וי' חפץ דכאז האי קרא אית לאסתכלא ביה אמאי חפץ בגין דיתדכיא אם תשים אשם אם ישים אשם מבגעי ליה מאי אם תשים אלא לנשמתא אהדר מלה אי ההיא נשמתא בעינא לאתתקנא כדקא יאות. יראה זרע בגין דהיא נשמתא אזלת ושאתת ואיהי זמינא לאעלא

אמר מהכא (קהלת י"ב) ואנן וחקר תקן משלים הרבה. ואמר עולא אמר רבי אלעזר קודם שבא שלמה היתה תורה דומה לכפיפה שאין לה אונים עד שבא שלמה ועשה לה אונים. רבי אשעזיא אמר מהכא (משלי ד') פרעהו אל תעבר בו שטה מעליו ועבור. אמר רב אשי משל דרבי אשעזיא למה הרב דומה לאדם משמר פרדס משמרו מבחוץ כלו משתמר. משמרו מבפנים שלפניו משתמר שלאחריו אין משתמר. והא דרב אשי בדותא היא התם שלפניו מיהא משתמר. הכא אי לאו שניות פגע בערוה גופה. רב כהנא אמר מהכא (ויקרא י"ח) ושמתם את משמתתי עשו משמתת למשמתתי. אמר ליה אביי לרב יוסף הא דאורייתא היא. דאורייתא ופירשוה רבנן כל התורה נמי פירשוה רבנן אלא מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא:

בהוא זרע דאתעסק בה בר נש בפריה ורביה וכדין יאריך ימים וחפץ יי דא אורייתא בידיה אעלה. תא חזי אף על גב דבר נש אשתדל באורייתא יממא וליליא ומקוריה ומבועיה קנימא ביה למגנא לית ליה אתר לאעלא לפרגודא והא אתמר דבירא דמנא אי ההוא מקורא ומבועא לא עאל ביה לאו איהו באר דבירא ומקורא פחדא אינון ורוא הדא איהו ואוקימנא כתיב (תהלים קכז) שוּא לְכֶם מִשְׁכֵּמִי קום מאחרי שבת אכילי לחם העצבים בן יתן לידידו שנא. תא חזי פמה חביבין אינון מלי דאורייתא דכל מלה ומלה דאורייתא אית בה רזין עלאין קדישין והא אתמר דכד יתב קדשא בריך הוא אורייתא לישראל כל גניזין עלאין קדישין בלהו יתב להו וכלהו באורייתא וכלהו אתייהבו להו לישראל בשעתא דקבילו אורייתא בסניני. תא חזי שוּא לְכֶם מִשְׁכֵּמִי קום אלין אינון יחידים דאשתכחו דלאו אינון דבר ונוקבא בדקא יאות ואקדמן בצפרא לעבדתייהו פמה דאת אמר (קהלת ד) יש אחד ואין שני וגומר. ואין קז לכל עמלו. מאחרי שבת מאחרין נייחא פמה דאת אמר פי בו שבת בגין דאתתא לגבי בר נש איהי נייחא לגביה ודאי. אכילי לחם העצבים מאי לחם העצבים דכד בר נש אית ליה בגין ההוא נהמא דאכיל אכיל ליה בחדנה וברעותא דלבא. והוא דלית ליה בגין ההוא נהמא דאכיל איהו נהמא דעציבו. ואלין אינון אכילי לחם העצבים ודאי. בן יתן לידידו שנא מאי יתן לידידו דא הוא דמקוריה מברך דקדשא בריך הוא יתב ליה שנא בההוא עלמא פמה דאת אמר (משלי ג) ושכבת וערבה שנתך. בגין דאית ליה חולקא בעלמא דאתי בגין דההוא בר נש שכיב ויתנהי בההוא עלמא דאתי בדקא יאות:

Yosef Le-Chok

יוסף לחוק

Ethical Teaching:

מוסר

Sefer HaCharedim, 66b

מספר חרדים דף מ"ו ב'

Just as one must strengthen himself to establish his dwelling in the Land of Israel, so, too, and even more so, one must strengthen himself to establish most of his day and his night in the Synagogue and the Bet Medrash. [As a result] he will find for himself tranquility, rest, and joy. As the Sages said, The Synagogue and houses of study are paradise for the righteous and prison for the wicked. It is proper for a child to serve his father and mother tasty food such that they enjoy. All the more so for our Father in Heaven; it is proper for us to gaze at His Torah, which He has taught us, and to perform lovingly all that He desires and loves. He loves for a person, whom He has made, to arise at midnight to seclude himself with Him and cling to Him, [and] to gird his loins to do so. It will be tranquility for our souls and great joy. The same is true of the commandment of charity, and of every commandment that

בשם שצריך להתחזק לקבוע דירתו בארץ ישראל כף למעלה מזה צריך להתחזק לקבוע רוב יומו ולילו בבית הפנסת ובבית המדרש יראה לו מרגוע ומנוח ושמהה בדאמרו החכמים בתי כנסיות ובתי מדרשות פרדס הצדיקים ומאסר הרשעים. ראוי לבן להטעים לאביו ולאמו מטעמים כאשר אהבו וקל וחומר לאבינו שבשמים שראוי לנו להסתכל בתורתו אשר הורנו ולעשות בחבה כל אשר חפץ ואהב. והנה חובב שיקום יצירו חצות לילה להתבודד עמו בדבקות לשנס מתנינו לעשות ככה ויהיה מרגוע לנפשנו ושמהה רבה. וכן מצות הצדקה וכן כל

is done with great joy; it should be done with greater joy than the joy of the Garden of Eden. For what have we of time if not His will? Happy is he who strives lovingly and energetically to please Him. Be aware, son of man, that every day that comes toward you is a new trial for you. For so said our Rabbis, of blessed memory, Every day a person's impulse renews itself upon him. Therefore, from the earliest beginnings of the day, come early, morning and evening, to the King's house and plead with Him that He help you in the trouble of your trial, that you not anger Him; enter in peace and depart in peace. Similarly at the beginning of the week, as they phrased it in the *havdalah* prayer: “[let the days] that are coming toward us be for peace, removed from all sin” Similarly, at the beginning of the month and at the beginning of the year. About this it is said, “Fortunate is the man who fears always.” (Proverbs 28:14)

Practical Law:

Rambam, Laws of Torah Study, Chapter 6

(1) It is a commandment to honor every Torah scholar, even if he is not one's teacher, as it says, “You must rise before a venerable person and you must show respect to the elderly [*zaken*]” (Leviticus 19:32) — this refers to one who has acquired [*zeh she-kanah*] wisdom. From when is one obligated to stand up before him? As soon as he approaches within four cubits of him, [and] until he passes from before him. (2) One does not stand up in his presence in the bathhouse, nor in the lavatory, as it says, “Rise ... and show respect” — arising that shows respect. Workers are not obligated to stand up in the presence of a Torah scholar when they are occupied with their work, as it says, “Rise ... and show respect.” Just as respect creates no financial loss, so, too, the arising [referred to] is one that creates no financial loss. From where do we know that one should not hide his eyes from a scholar so that he not see him, in order to avoid standing up in his presence? As it says, “Fear your God.” (ibid.) Thus,

מִצְוָה וּמִצְוָה בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה יוֹתֵר מִשִּׂמְחַת גֵּן עֵדֵן כִּי מֵה לָנוּ מִן הַיָּמִן אִם לֹא רָצוֹנוּ אֲשֶׁרִי הַמִּתְאַמֵּץ בְּאַהֲבָה וְזִרְיוֹת לְרִצּוֹתוֹ. דַּע בֶּן אָדָם כִּי כָל יוֹם הַבָּא לְקִרְאתָךְ הוּא נִסְיוֹן חֲדָשׁ לָךְ שֶׁכָּף אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְזָכוֹנִם לְבִרְכָה בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִתְחַדֵּשׁ יֵצְרוּ שֶׁל אָדָם עָלָיו לָכֵן מִתְחַלֵּת בְּנִיסַת הַיּוֹם הַשֶּׁכֶם וְהָעֶרֶב לְבֵיתוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ וְהַתַּחֲנוּן לוֹ שִׁיְהִיָּה בְּעוֹרֶךָ בְּצֵרַת נִסְיוֹנֶךָ שֶׁלֹּא תִכְעִסְנוּ תִבְנֵס לְשָׁלוֹם וְתִצֵּא לְשָׁלוֹם. וְכֵן בַּתְּחִלַּת הַשָּׁבִיעַ כְּמוֹ שֶׁסִּדְּרוּ בַּהֲבִדְלָה הַבָּאִים לְקִרְאתָנוּ לְשָׁלוֹם חֲשׂוֹכִים מִכָּל חָטָא וּפָשַׁע וְכוּ' וְכֵן בַּתְּחִלַּת הַחֲדָשׁ וְכֵן בַּתְּחִלַּת הַשָּׁנָה וְעַל זֶה נֶאֱמַר (משלי כח) אֲשֶׁרִי אָדָם מִפְּחַד תָּמִיד:

הלכה

הרמב"ם הלכות תלמוד תורה פרק ו

א כל תלמיד חכם מצוה להדרו ואף על פי שאינו רבו שנאמר (ויקרא ט) מפני שיבה תקום והדרת פני זקן זה שקנה חכמה ומאימתי חייבין לעמוד מפניו משיקרב ממנו בארבע אמות עד שיעבור מכנגד פניו: ב אין עומדין מפניו לא בבית המרחץ ולא בבית הכסא שנאמר תקום והדרת קימה שיש בה הדור. ואין בעלי אומניות חייבין לעמוד מפני תלמידי חכמים בשעה שעוסקין במלאכתם שנאמר תקום והדרת מזה הדור שאין בה חסרון כפי אף קימה שאין בה חסרון כפי ומנין שלא יעצים עיניו מן החכם כדי שלא יראהו עד שלא יעמוד מפניו שנאמר ויראת מאלהיך הא כל דבר שהוא מסור ללב נאמר בו ויראת

regarding everything that is only known to the heart, it states, "Fear your God." (3) It is not proper for a scholar to trouble people by planning [his entrance into a room] so that people should be required to stand up for him. Rather, he should enter the short way and plan [his entrance in such a manner] so that people should not see him [as he enters] and thereby, he will not be troubling them to stand up on his account. The practice of the Sages was to go around the outer [i.e., longer] way where there weren't many people who would recognize them so that they would not to be bothersome.

מֵאֲלֹהֵיךָ: ג אֵין רְאוּי לְחַכֵּם שְׂיִטְרִיחַ אֶת הָעַם וַיִּכְנֹן עֲצָמוֹ לָהֶן כְּדֵי שְׂיַעֲמְדוּ מִפְּנֵי אֱלֹא יִלְךְ בְּדֶרֶךְ קְצָרָה וּמִתְכַּוֵּיִן שְׂלֹא יִרְאוּ אוֹתוֹ כְּדֵי שְׂלֹא יִטְרְחוּ לַעֲמוֹד וְהַחֲכָמִים הָיוּ מְקִיפִין וְהוֹלְכִין בְּדֶרֶךְ הַחֲיֻצוֹנָה שְׂאִין מִכִּירֵיהֶן מְצוּיִן שֵׁם כְּדֵי שְׂלֹא יִטְרִיחוּם:

VAYEISHEV FOR WEDNESDAY

וישב ליום רביעי

TORAH

תורה

יכוין בקריאת חמשה פסוקים אלו שהם כנגד ו דמילוי וו דשם ב"ן לקנות בו הארת נפש משבת הבאה

טז וַיֹּאמֶר יְת אָחִי אֲנֹא בְעֵי חוּי כְעַן לִי הֵיכָא אַגֹּן רְעִין: יז וַאֲמַר גְּבֵרָא נָטְלוּ מִכָּא אָרִי שְׂמַעִית דְּאָמְרִין גִּיזַל לְדַתְן וְאִזַּל יוֹסֵף בְּתַר אַחוּהִי וְאִשְׁכַּחְנֹן בְּדַתְן: יח וַחֲזוּ יְתִיָּה מְרַחֵק עַד לֹא קָרִיב לְוַתְּהוֹן וַחֲשִׁיבוּ עֲלוּהִי

טז וַיֹּאמֶר אֶת־אָחִי אֲנֹכִי מִבְּקֵשׁ הַגִּידָה־נָא לִי אֵיפֹה הֵם רְעִים: יז וַיֹּאמֶר הָאִישׁ נִסְעוּ מִזֶּה כִּי שָׂמַעְתִּי אֲמָרִים נִלְכָּה דַתִּינָה וַיִּלְךְ יוֹסֵף אַחַר אָחִיו וַיִּמְצָאֵם בְּדַתְן: יח וַיִּרְאֵהוּ אֶת־מְרַחֵק וּבְטָרָם יִקְרַב אֲלֵיהֶם וַיִּתְנַכְּלוּ

- (16) He said: I seek my brothers. Please tell me — where are they pasturing?
- (17) The man said: They have gone away from this! For I heard them say, Let us go to Dotan. So Yosef went after his brothers and found them in Dotan.
- (18) They saw him from afar, and while he had not yet approached them, they

RASHI

רש"י

(17) **They have gone away from this!** — [meaning to say:] They have taken themselves away [i.e., estranged themselves] from brotherhood [with you]. **Let us go to**

(יז) נִסְעוּ מִזֶּה. הִסְעֵנוּ עֲצָמָן מִן הָאֲחוּהָ: נִלְכָּה דַתִּינָה. לְבַקֵּשׁ לָךְ נִכְלֵי דַתוֹת, שְׂיִמְיִתוּךָ בְּהֵם, וּלְפִי פְּשׁוּטוֹ שֵׁם מְקוֹם הוּא, וְאֵין מְקָרָא יוֹצֵא מִיַּדִּי פְּשׁוּטוֹ:

Dotan — [How does this show us that the brothers were estranging Yosef? Well, the name דַתְן alludes to the word דַת, "law." The angel was effectively explaining that the brothers were attempting] to seek out some legal (דַתוֹת) pretexts through which they could [prove you liable to the death penalty and] have you put to death. And [notwithstanding the above allusion,] according to the simple meaning, Dotan is the name of a place, whereby the verse does not divert from its simple explanation [namely, that the brothers went a place called Dotan].